

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Telefon +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Precizări ale Avocatului Poporului referitoare la activitatea
Mecanismului Național de Prevenire

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 10739 / 1.1. JUN. 2020

În aplicarea mandatului său constituțional, **Instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție, îndeplinește încă din anul 2014, atribuții specifice de Mecanism Național de Prevenire, în conformitate cu legislația română.**

În accepțiunea legislației internaționale și interne, ***orice loc în care persoana este lipsită de libertate, de unde nu poate să plece prin voința proprie, este considerat loc de detenție, iar prin Mecanismul Național de Prevenire se urmărește respectarea drepturilor și demnității persoanelor aflate în acele locuri.***

Legislația română a transpus astfel în dreptul intern legislația internațională și europeană, ratificată de România. Este vorba de Protocolul opțional, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009.

Conform documentelor amintite, ***sunt locuri de detenție sau, după caz, locuri în care instituția Avocatul Poporului își exercită atribuțiile privind prevenirea torturii și a tratamentelor rele sau degradante, următoarele:***

- a) penitenciarele, inclusiv penitenciarele-spital;
- b) centrele educative, centrele de detenție;
- c) centrele de reținere și arestare preventivă;
- d) serviciile de tip rezidențial pentru minorii care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal;
- e) spitalele de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, spitalele de psihiatrie;
- f) centrele de tranzit;
- g) centrele de cazare a străinilor luați în custodie publică, aflate în subordinea și administrarea Inspectoratului General pentru Imigrări;
- h) centrele speciale de primire și cazare a solicitanților de azil aflate în subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări, având regimul juridic al zonei de tranzit;
- i) centrele în care se acordă servicii de asistență pentru consumatorii de droguri, în regim închis;
- j) ***orice alt loc care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1) sau face parte din sistemul de sănătate sau sistemul de asistență socială.***

Avocatul Poporului amintește autorităților, publicului și presei, că în anii 2014 și 2016 în România au avut loc misiuni de evaluare ale Comitetului pentru Prevenirea Torturii, respectiv ale Subcomitetului pentru Prevenirea Torturii, în cadrul cărora au fost vizitate, între altele, spitale, centre de plasament etc. De asemenea, membrii misiunilor au avut întâlniri cu reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne,

Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și cu cei ai Ministerului Sănătății, în vederea prezentării concluziilor misiunilor.

Evident, nici centrele de plasament pentru copii, nici căminele de bătrâni, nici chiar penitenciarele, nu sunt locuri de tortură, dar legislația europeană care se aplică categoric tuturor statelor europene se referă la prevenirea torturii și tratamentelor inumane sau degradante în acele locuri în care persoanele sunt lipsite de libertate, în sensul în care nu pot părăsi acele locuri prin voința proprie. În mod similar, legislația elaborată în cadrul ONU are aceleași cerințe. Transparența administrării acestor locuri este esențială pentru a ne asigura că persoanelor aflate acolo li se respectă drepturile și demnitatea umană.

În Europa există 46 țări în care sunt organizate și funcționale Mecanisme Naționale de Prevenire, care au același tip de competențe, dintre care amintim: Austria, Belgia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Olanda, Muntenegru, Polonia, Serbia, Spania, Suedia, Marea Britanie etc.

Mai mult decât atât, în februarie 2020, chiar **Subcomitetul Națiunilor Unite pentru Prevenirea Torturii - SPT a menționat că: *orice loc în care o persoană este ținută în carantină și pe care nu este liberă să îl părăsească, este loc de detenție, conform art. 4 din Protocolul Opțional.***

În contextul actual, trebuie avut în vedere faptul că persoanele internate în spitalele Covid nu au posibilitatea părăsirii acestora decât în baza deciziei unei autorități. Mai mult decât atât, în aceste spitale sunt internați atât pacienți simptomatici, dar și asimptomatici și suspecți de Covid, aceștia neavând posibilitatea refuzului internării.

În baza mandatului și în aplicarea acestuia, MNP are obligația să monitorizeze tratamentul aplicat oricărei persoane aflate în locurile de detenție, iar prin activitatea de monitorizare se dorește asigurarea că persoanelor internate le sunt respectate drepturile fundamentale, dar și demnitatea.

În activitatea noastră de monitorizare am solicitat mai multe informații și documente și am solicitat ca pacienții să fie informați cu privire la desfășurarea monitorizării spitalului de către Avocatul Poporului, dar și cu privire la posibilitatea de a accesa și completa on line un chestionar întocmit de instituția noastră.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, 11 iunie 2020